

Peda-forumin juhlaseminaariin 10.-12.11.2004 Kuusamossa

Akateemisen opetuksen ja opiskelun etiikka 2000-luvun kontekstissa

11.11.2004

Kari Kaipainen

Lyhyesti etiikasta

- **Velvollisuusetiikka**
 - Immanuel Kant, hyvät tahto on tärkein, ei seuraukset
- **Seurausetiikka**
 - Utilitarismi, John Stuart Mill, mahdollisimman paljon hyvää mahdollisimman monelle, otettava huomioon myös tekemättömyys
- **(Relativistinen etiikka)**
 - Tuhoaa etiikan
- **Soveltava etiikka.**
 - Ei teoriaa, käytännön tilanteita, esim. armomurha, abortti, geenimanipulointi; ammattietiikka kuuluu tähän

11.11.2004

2

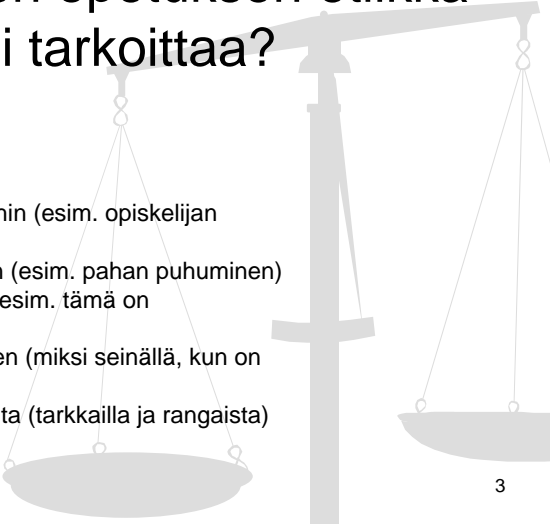

Mitä aikuisten opetuksen etiikka voisi tarkoittaa?

Esimerkkejä:

- Suhtautuminen opiskelijoihin (esim. opiskelijan moittiminen julkisesti)
- Suhtautuminen kollegoihin (esim. pahan puhuminen)
- Teoreettiset näkemykset (esim. tämä on vanhanaikaista)
- Tenttitulosten julkaiseminen (miksi seinällä, kun on WebOodi?)
- Verkkokoulutuksen valvonta (tarkkailla ja rangaista)

11.11.2004

3

Keitä aikuisopettajan pitäisi ottaa huomioon?

Ks. seuraava dia

11.11.2004

4

P

Aikuiskouluttajan viiteryhmiä

- itse
- perhe
- koulutettava
- työnantaja
- koulutettavien työnantaja
- koulutuksen rahoittaja
- kollega.

(Tähtinen 1999)

11.11.2004

5

P

Tarvitseeko opiskelu etiikkaa?

Ks. seuraava dia

11.11.2004

6

Selvitys: Opintovilppi yleistä tietotekniikan avulla

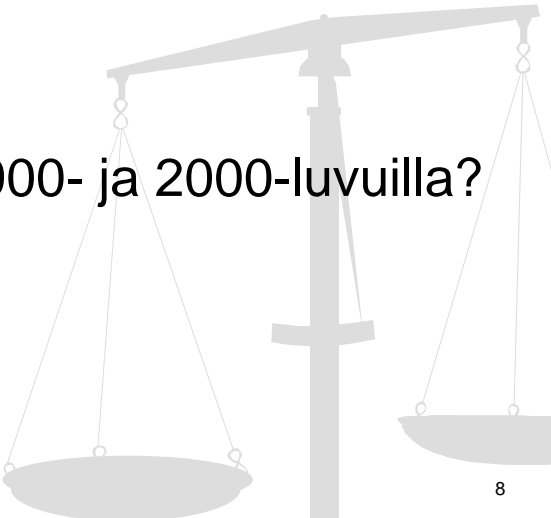
”Viidennes opiskelijoista myöntää tehneensä tietotekniikan mahdollistamaa vilppiä”
(Helsingin Sanomat 5.10.2004)

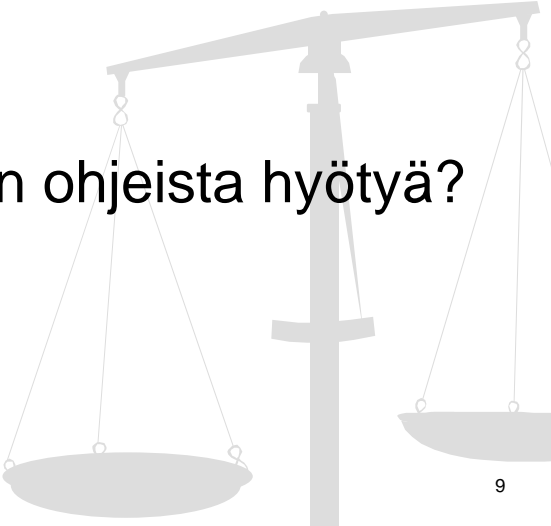
11.11.2004 7

Onko eroa 1900- ja 2000-luvuilla?

11.11.2004 8

Onko etiikan ohjeista hyötyä?

Ks. seuraavat diat

11.11.2004

9

Aikuiskouluttajan etiikan ohjeet, versio 1.2.1

1. Kaikilla on oikeus tulla kohdelluksi oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti.
2. Kouluttajan ja oppilaiden päämäärien julkistaminen ja niistä sopiminen auttavat yhteiseen päämäärään.
3. Kukaan ei ole kaikkivoipa. Niin oppijoilla kuin kouluttajillakin on rajansa.
4. Aikuisopiskelijoilla on monipuolisia taitoja ja monipuolista osaamista. Aikuiskouluttajan tulee tukea opiskelijaa kehittämään ja syventämään näitä kykyjä sekä ohjata häntä käyttämään niitä yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa.

jatkoa

5. Jokaisella on vastuu oman eettisyytensä kehittämisestä.
6. Mieti kuinka voit vaikuttaa ympäristösi eettisen tietoisuuden kasvamiseen.
7. Pidä huolta itsestäsi, niin voit pitää huolta muistakin.

→

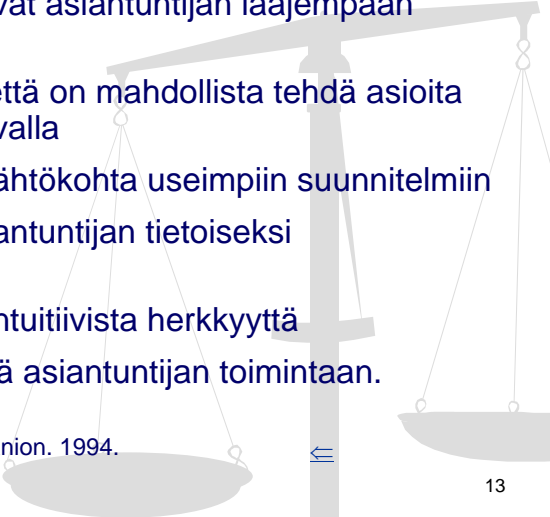

Mikä on ohjeiden merkitys?

- Mainetta ja kunniaa ammattilaisille
- Valmistumisvala
- Yhteiskunnan kehittämiseksi
- Yliopistoille ja korkeakouluille ohjeiksi
- Rangaistusten pohjaksi
- Ammattilaisten eettisyyden kehittämiseksi.

11.11.2004

12

Ohjeiden hyödystä

- Ohjeet vakiinnuttavat asiantuntijan laajempaan yhteisöön
- Ohjeet osoittava, että on mahdollista tehdä asioita vaihtoehtoisella tavalla
- Ohjeet ovat hyvä lähtökohta useimpiin suunnitelmiin
- Ohjeet tekevät asiantuntijan tietoiseksi velvollisuuksistaan
- Ohjeet kehittävät intuitiivista herkkyyttä
- Ohjeet tuovat ryhtiä asiantuntijan toimintaan.

Mukailtu lähteestä: Cohen & Manion. 1994.

11.11.2004

13

Tarvitaanko arvoja?

Ks. seuraava dia

11.11.2004

14

 Ajatuksia kouluttajan arvoista

- totuus
- viisaus
- tasa-arvoisuus

- oikeudenmukaisuus
- rohkeus
- kohtuullisuus

(KK 2004).

11.11.2004

15

 Miten eteenpäin?

- Aikuiskouluttajan etiikan ohjeet
www.tt-tori.fi
- Etiikan tietojen levitys
- Yliopistot ja korkeakoulut.

11.11.2004

16